

Svar på gröna fullmäktigegruppens och 10 andra ledamöters motion om antirasism- och jämlikhetsutbildning för stadsfullmäktige

VD/1456/00.02.00.03/2026

PT/MT/S-AP/SE/KW/AP

Gröna fullmäktigegruppen och 10 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vanda är en mångskiftande och internationell stad där det bor människor med olika språk- och kulturbakgrunder. Också stadsfullmäktige har blivit alltmer mångfacetterat och representerar invånare med olika erfarenheter och bakgrunder. Stadsfullmäktige utövar betydande beslutanderätt över tjänster, resurser och riktlinjer som direkt påverkar invånarnas vardag.

Kvaliteten på den politiska diskussionen och rättvisan i beslutsfattandet är centrala grundpelare i en demokrati. För att säkerställa att besluten baseras på kunskap, jämlikhet och respekt för mänskliga rättigheter är det viktigt att identifiera hur strukturell rasism, sexism och andra former av diskriminerande strukturer kan påverka beslutsprocessen.

Rasism och könsbaserad diskriminering är inte enbart individuella fenomen, utan de kan också ta sig uttryck i omedvetna fördomar, sätt att tala och strukturella snedvridningar. De kan påverka hur olika gruppers behov uppmärksammas, hur frågor som berör dem diskuteras och vilka beslut som fattas.

En utbildning som stärker likabehandling och motverkar rasism skulle erbjuda fullmäktigeledamöterna:

- aktuell information om rasism, sexism och andra former av diskriminering
- verktyg för att identifiera omedvetna fördomar och skadliga sätt att uttrycka sig
- förståelse för strukturell ojämlikhet
- metoder för att stärka en respektfull och saklig politisk diskussionskultur

Utbildningens mål är att stärka kompetensen och den gemensamma förståelsen för hur vi kan agera som ansvarsfulla beslutsfattare i en mångskiftande stad och främja jämställdhet och likabehandling i det praktiska beslutsfattandet.

Målet är att stärka kvaliteten på det politiska samtalet, öka den ömsesidiga respekten och säkerställa rättvist och jämlikt beslutsfattande för alla Vandabor.

Vi ledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad:

1. Ordnar en utbildning som motverkar rasism och stärker likabehandling för hela stadsfullmäktige under fullmäktigeperioden.
2. Genomför utbildningen i samarbete med en sakkunnig aktör.
3. Säkerställer att utbildningens innehåll, utöver rasism, även behandlar könsbaserad diskriminering och annat osakligt bemötande samt kopplas till stadens mål för välbefinnande och jämlikhet.”

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Serviceområdet för kommunal demokrati konstaterar följande i sitt svar:

Alla kommunala verksamheter, inklusive beslutsfattande, ska vara icke-diskriminerande, så att ingen grupp av människor och de individer som ingår i den får hamna i en sämre ställning i någon fråga. Kommunen har dessutom en skyldighet att i all sin verksamhet främja jämställdhet mellan könen (jämställdhetslagen) och likabehandling av alla människor (diskrimineringslagen).

Beslutsfattandet måste beakta människors mångfald. Principen ”samma sak och lika mycket för alla” beaktar inte kommuninvånarnas olika utgångspunkter, färdigheter och behov, utan bygger beslutsfattandet och därmed tjänsterna på en slags förmodad genomsnittsmänniska.

Lev som den du är – Vanda stads plan för funktionellt jämställdhets- och likabehandlingsarbete 2026–2029 godkändes i stadsstyrelsen 8.6.2026. I planen ingår en helhet av antirasistiskt arbete som omfattar utbildning för stadsfullmäktige.

De sakinnehåll som presenteras i motionen är i linje med den ovan nämnda planen och till exempel med de etiska principerna för förtroendevaldas verksamhet och integrationsverksamheten. Samtidigt är bestånds innehållet av så omfattande helheter att man måste göra val och avgränsningar vid behandlingen. Den kommande utbildningen kommer att fokusera på fullmäktiges arbete, likabehandling och särskilt kampen mot rasism, men det är möjligt att lägga till vissa relevanta köns- och jämställdhetsfrågor till dessa teman. Sakkunnighet finns tillgänglig både inom tjänstekåren och hos utomstående partner i jämställdhets- och likabehandlingsarbetet.

Staden ordnar en utbildning i antirasism och likabehandling för stadsfullmäktige under 2027. Utbildningen genomförs som en del av fullmäktiges gemensamma arbete.

Stadsstyrelsen 7.9.2026 § 20**Stadsdirektörens förslag:**

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge gröna fullmäktigegruppen och de 10 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet ändrade stadsdirektören sitt förslag enligt följande:

~~I praktiken är det bäst att genomföra utbildningen som intern och kort distansutbildning i början av 2027. Eftersom stadsfullmäktigeledamöterna endast får arvode för fullmäktiges beslutsfattande arbete, betalas inget arvode för denna utbildning och deltagandet är frivilligt.~~

Staden ordnar en utbildning i antirasism och likabehandling för stadsfullmäktige under 2027. Utbildningen genomförs som en del av fullmäktiges gemensamma arbete.

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelseledamoten Mika Niikko lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:

Sannfinländarnas fullmäktigegrupp anser inte att det är nödvändigt att Vanda stad ordnar en utbildning om rasism och likabehandling för stadsfullmäktigeledamöterna.

Fullmäktigeledamöterna är myndiga, folkvalda förtroendevalda som själva ansvarar för sina handlingar, uttalanden och beslut. Respektfullt beteende, likvärdig behandling och efterlevnad av lagen är självklara krav som alla bör kunna uppfylla utan någon politiskt tolkningsbar utbildning.

När det gäller diskriminering, hot, ärekränkning, hets mot folkgrupp och annan lagstridig verksamhet finns redan lagstiftning, myndighetsförfaranden samt fullmäktigearbetets egna ordningsregler. Vid behov måste olämpligt beteende hanteras med dessa åtgärder från fall till fall.

Utbildningen får inte användas för att ideologiskt bedöma fullmäktigeledamöternas åsikter, begrepp eller sakliga kritik av invandringspolitiken. Yttrandefriheten och rätten att framföra även stark, välgrundad politisk kritik är centrala förutsättningar för ett demokratiskt beslutsfattande.

Sannfinländarnas fullmäktigeledamöter deltar inte i den utbildning som staden ordnar.

Det antecknades att de grönas stadsstyrelsegrupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:

Vanda är ett hem för alla och alla förtjänar en värdig behandling. Diskriminering och rasism är ett dagligt problem som orsakar lidande och minskar människors möjligheter att delta i samhället. Att bekämpa diskriminering är inte bara rätt ur mänsklig synvinkel, utan också i linje med Vanda stads strategiska mål. Kommunen och fullmäktigeledamöterna har en skyldighet att följa diskrimineringslagen och att genom åtgärder främja de riktlinjer som man tillsammans har beslutat om.

Vanda kräver att likabehandling beaktas i all verksamhet, och därför ska också fullmäktigeledamöterna få aktuell information om likabehandlingsfrågor. I Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling konstateras att antirasistisk verksamhet kräver aktivt arbete mot rasism och utbildning är ett sätt att uppnå målet.

Utbildningen ska omfatta hela fullmäktige. Utbildningen bör också ta hänsyn till ett intersektionellt tillvägagångssätt som stöds av vetenskapen. En människas ojämlika ställning kan bero på många faktorer och det är viktigt att förstå att det också finns överlappande former av diskriminering. Vid behov måste man ordna fortbildning för fullmäktige så att likabehandlingsfrågor kan behandlas på ett heltäckande sätt.

Stadsfullmäktige 21.9.2026 § 16**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet till nästa sammanträde.

Stadsfullmäktige 19.10.2026 § 13**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet föreslog ledamoten Juha Järä understödd av ledamoten Juha Suoniemi att ärendet återremitteras för ny beredning. Ordföranden konstaterade att man måste rösta om saken och gav följande förslag på omröstning: de som understöder fortsatt behandling av ärendet röstar ja, medan de som understöder att ärendet sänds tillbaka för beredning röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes. I den genomförda omröstningen gavs 56 JA-röster och 7 NEJ-röster. En ledamot var frånvarande vid omröstningen. Ordföranden konstaterade att behandlingen av ärendet fortsätter.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att Kristdemokraternas fullmäktigegrupp lämnade följande protokollsuttalande i ärendet, som understöddes av Sannfinländarnas och Centerns fullmäktigegrupper:

"Kristdemokraterna förutsätter att den utbildning som eventuellt ordnas för fullmäktigeledamöterna enbart grundar sig på begreppen i 6 § i grundlagen och i diskrimineringslagen (1325/2014), är frivillig för deltagarna, genomförs som stadens eget arbete utan extra kostnader och är politiskt neutral."

Det antecknades att De grönas fullmäktigegrupp lämnade följande protokollsuttalande, som understöddes av Vänsterförbundets fullmäktigegrupp:

Vanda är ett hem för alla och alla förtjänar en värdig behandling. Diskriminering och rasism är ett dagligt problem som orsakar lidande och minskar människors möjligheter att delta i samhället. Att bekämpa diskriminering är inte bara rätt ur mänsklig synvinkel, utan också i linje med Vanda stads strategiska mål. Kommunen och fullmäktigeledamöterna har en skyldighet att följa diskrimineringslagen och att genom åtgärder främja de riktlinjer som man tillsammans har beslutat om. Vanda kräver att likabehandling beaktas i all verksamhet, och därför ska också fullmäktigeledamöterna få aktuell information om likabehandlingsfrågor. I Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling konstateras att antirasistisk verksamhet kräver aktivt arbete mot rasism och utbildning är ett sätt att uppnå målet. Utbildningen ska omfatta hela fullmäktige. Utbildningen bör också ta hänsyn till ett intersektionellt tillvägagångssätt som stöds av vetenskapen. En människas ojämlika ställning kan bero på många faktorer och det är viktigt att förstå att det också finns överlappande former av diskriminering. Vid behov måste man ordna fortbildning för fullmäktige så att likabehandlingsfrågor kan behandlas på ett heltäckande sätt.

Det antecknades att Sannfinländarnas fullmäktigegrupp lämnade följande protokollsuttalande i ärendet:

”Sannfinländarnas fullmäktigegrupp anser inte att det är nödvändigt att Vanda stad ordnar en utbildning om rasism och likabehandling för stadsfullmäktigeledamöterna. Fullmäktigeledamöterna är myndiga, folkvalda förtroendevalda som själva ansvarar för sina handlingar, uttalanden och beslut.

Respektfullt beteende, likvärdig behandling och efterlevnad av lagen är självklara krav som alla bör kunna uppfylla utan någon politiskt tolkningsbar utbildning. När det gäller diskriminering, hot, ärekränkning, hets mot folkgrupp och annan lagstridig verksamhet finns redan lagstiftning, myndighetsförfaranden samt fullmäktigearbetets egna ordningsregler. Vid behov måste olämpligt beteende hanteras med dessa åtgärder från fall till fall.

Utbildningen får inte användas för att ideologiskt bedöma fullmäktigeledamöternas åsikter, begrepp eller sakliga kritik av invandringspolitiken. Yttrandefriheten och rätten att framföra även stark, välgrundad politisk kritik är centrala förutsättningar för ett demokratiskt beslutsfattande.

Sannfinländarnas fullmäktigeledamöter deltar inte i den utbildning som staden ordnar.”

Bilagor:

- gröna fullmäktigegruppens och 10 andra ledamöters undertecknade motion om antirasism- och jämlikhetsutbildning för stadsfullmäktige
- omröstningsrapport fge 19.10.2026 § 13

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Meija Tuominen, förvaltningssakkunnig
Sari-Anna Pennanen, direktör för juridiska ärenden
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))